

לְהוֹצִיא לְפָנֶיךָ אֶת
הַנְּבוּאָה שֶׁקִּיבַלְתָּ

רַבֵּקָה קִיבְּלָה מֵה'
עֲלִיחוֹת לֹא קָלָה

ענווה ושליחות – מעורבות חברתית

בס"ד

הידעת?

הברכות שנתן יצחק
אבינו, משמעותן
הבטחה נצחית
לדורות.

מפתחז הלב מותר אמונה לפרשת "תולדות"

שליחותה של רבקה

אחרי תפילות ובקשות רבקה אימנו זוכה להריון, אך במהלכו היא מרגישה
תחושות משונות מאוד:

פירוש רש"י:

ויתרוצצו: רבותינו דרשוהו לשון ריצה. כשהייתה
עוברת על פתחי תורה של שם ועבר יעקב רץ
ומפרנס לצאת, עוברת על פתחי עבודה זרה - עשו
מפרנס לצאת.
דבר אחר: מתרוצצים זה עם זה ומריבים בנחלת
שני עולמות:

"ויתרוצצו הבנים בקרבה"

ותאמר אם כן למה זה אנכי
ותלך לדרש את ה': (כ"ב, כ"ה)

האם הבנים
"התרוצצו" כך
גם כשגדלו והיו
לנערים?

- הסבירו לפי הפירוש הראשון של רש"י: מה מרגישה רבקה?
- הסבירו לפי הפירוש השני של רש"י את הרגשתה של רבקה.
- מה עושה רבקה בעקבות הרגשותיה המשונות?

דבר ה' אל רבקה

פירוש המילים:

גוֹיִם – עַמִּים לְאָמִים - מַלְכוּוֹת.
וְלֹאִם מְלָאִם יֶאֱמָץ - יהיה מאבק בין שתי
המלכויות
וְרַב יַעֲבֹד צָעִיר - המלכות של בן הגדול
תשתעבד למלכות של בן הקטן.

"וַיֹּאמֶר ה' לָהּ: שְׁנֵי גוֹיִם בְּבֶטְנְךָ וְשְׁנֵי
לְאָמִים מִמֶּעֶיךָ יִפְרְדוּ, וְלֹאִם מְלָאִם
יֶאֱמָץ וְרַב יַעֲבֹד צָעִיר."

שימו לב!

הנבואה ניתנה לרבקה,
לא ליצחק.
רבקה מבינה מכך שעליה
לשמור את הדבר בסוד.
חישבו: מדוע מעלים ה'
את המידע מיצחק?

- מה הנבואה שקיבלה רבקה מהקב"ה? הקיפו את התשובות הנכונות:

1. יש בבטן שני עמים שיחיו בשלום זה עם זה.
2. יש בבטן שני עמים שכל אחד מהם יקים מלכות שונה.
3. יהיה מאבק בין שתי המלכויות אבל בסוף הבן הגדול ישלוט בעולם.
4. יהיה מאבק בין שתי המלכויות אבל בסוף הבן הצעיר ישלוט בעולם.

להוציא לפועל את
הנבואה שקיבלה

רבקה קבלה מה'
עליונות לא קלה

ענווה ושליחות – מעורבות חברתית

יצחק מבקש לברך את בניו לפני מותו

מה מבקש יצחק לברך את עשיו (בלי לדעת שהוא יעקב)? ואיזו ברכה הוא מייעד ליעקב?

"ואל שדי יברך אתך, ויפרך וירבך ויהיית לקהל
עמים.
ויתן לך את ברכת אברהם לך וילזרעך אתך
לרשתך את ארץ מגריך אשר נתן אלהים
לאברהם:

"ויתן לך האלהים מטל השמים ומשמן
הארץ ורב דגן ויתירש.
יעבדוך עמים וישתחוו לך לאמים, הוה
גביר לאחריך וישתחוו לך בני אמה, אכריך
ארור ומברכך ברוך"

מתחו קו למקור המתאים :

להמשיך את דרכו של אברהם / עושר רב / חוזק ושלטון בעולם / ברכת הארץ.

מלבי"ם -

רבי מאיר ליבוש בן
יחיאל מיכל וייזר
(1809-1879), פרשן
המקרא ופוסק.
שימש כרבה
הראשי של רומניה.

קראו את פירוש המלבי"ם :

"...לכן רצה ששני בניו יהיו לעם אחד, כישראל ושבת לוי. ורצה לברך את
עשיו ברוב עושר ודגן ותירוש ובגבורה למלחמה ולממשלה, וזרע יעקב יהיו
מיוחדים רק לעבודת ה' כשבת לוי" (מלבי"ם בראשית כ"ז, א'-ה').

- הסבירו את הקשר בין שבטי ישראל לשבת לוי.
- מה רצה יצחק כשביקש לברך את עשיו בעושר ובשלטון?

תחשבו על

זה!
"ויחַרד
יצחק
חַרְדָּה גְדֹלָה
עַד מְאֹד".
מדוע כל כך
הצטער
וחרד?

השלימו:

יצחק רצה ששני בניו ימשיכו את דרכו ויקימו ממלכה אחת עם שיתוף פעולה: _____
ידאג לכלכלה ול_____ ויעסוק בענייני ה_____.
ואילו _____ יעסוק בענייני ה_____, ילמד _____ בארץ ה_____ ויפרסם את שם ה'.

תרמילון: הקודש / יעקב / שלטון / עשיו / חומר / רוח / תורה

רבקה פועלת לקיום הנבואה שקיבלה.

השלימו:

רבקה מבינה שהגיע הזמן לפעול. היא יודעת בנבואה שלא יהיה _____ בין שני
הבנים, שלא תהיה מלכות _____ משותפת, אלא שתי מלכויות ש_____ זו בזו. היא
יודעת שיעקב יקים ממלכה שיש בה _____ וגם _____ ולכן הוא מוכרח לקבל את
שתי ה_____. זה לא קל לה בכלל _____ על בנה עשיו אבל היא מרגישה שקיבלה
_____ מה' וזה מה שנתן לה _____ להצליח.

תרמילון: אחת / ברכות / רוחניות / כוח / נלחמות / שליחות / חומריות / לוותר / שיתוף
פעולה

ותאמר לו אמו: עלי

קללתך בני, אך

שמע בקלי..."

קולה הוא קול

הנבואה. וכדי

שתקיים הנבואה

"ולאום מלאום

יאמץ", הייתה

מוכרח להסתיר

נבואתה מיצחק כדי

שיעקב יקבל את

ברכתו מתוך

מאבק.

ותאמר לו אמו: עלי

להוציא לפועל את
הנבואה שקיבלה

רבקה קבלה מה'
להיות לא קלה

ענווה ושליחות – מעורבות חברתית

דבר תורה לשבת פרשת "תולדות":

בתחילת פרשתנו מקבלת רבקה נבואה לא פשוטה: "שְׁנֵי גוֹיִם בְּבִטְנִי וְשְׁנֵי לְאָמִים מִמֶּעֵיךְ יִפְרֹדוּ וְלֹאִם מִלְאִם יֵאָמֵן וְרַב יַעֲבֹד צָעִיר". רבקה מתבוננת בהתנהגותם של הבנים ורואה כיצד הנבואה שקבלה מתגשמת מול עיניה. היא מבינה שלא תהיה ממלכה אחת המורכבת מתכונות שני בניה אלא שתי ממלכות מנוגדות שנלחמות זו בזו. כשרבקה רואה שיצחק מבקש לאחד את הכוחות החומריים של עשיו עם הכוחות הרוחניים של יעקב היא מבינה שהגיע הזמן להגשים את הנבואה שקיבלה והיא דואגת שיעקב יקבל גם את ברכת השלטון והעושר. היא יודעת שכדי לקיים את הנבואה במלואה: "ולאום מלאום יאמץ" מוכרח להיות מאבק בין הבנים ולכן היא מנחה את יעקב להתחפש לעשיו ולקחת את הברכות המגיעות לו כפי שראתה בנבואה. לרבקה לא קל לוותר על בנה עשיו ולדחות אותו מלהיות שותף לבית אברהם, אך מה שנותר לה כוח היא השליחות שקיבלה מה' לפעול להגשמת הנבואה.

משימה:

אחרי שעשיו מבכה על ברכתו שנלקחה ממנו הוא זוכה בכל זאת לברכה מיצחק. מהי?
האם ברכה זו התקיימה במהלך ההיסטוריה של עמנו? (היעזרו ברש"י)